בסוד שיח

"איכה יועם זהב ישנא הכסף הטוב תשתפכנה אבני־קדש בראש כל חוצות"

בכל תולדות עם ישראל לא קרה שמחורות חינוך תורניים ביקשו להי־ טיב מצבם על חורבנם־הפיזי של מו־ סדות תורה אחרים.

וראו נא על מה "יהדות התורה" שומרת להדים־יה:

ישיבות גבוהות:

- ישיבת תורת החזים בנוה דקלים – 230 תלמידים ואברכים.
- ישיבת נוה דקלים – 100 תלמידים ואברכים.
- עצמונה – 170 תלמידים.
- נצרים "נצר מטעי" – 30 תלמידים ואברכים.
- כפר דרדם – 5 תלמידים.

סה"כ 535 בחורי ישיבות.

כוללים:

- כפר־דרדם – שני כוללים 35 אברכים.
- נצרים – 55 אברכים.
- מודג – 16 אברכים.
- עצמונה – 15 אברכים.

סה"כ 101 אברכי כולל.

אולפנא נהדרקלים – 250 בנות.
"ישיבה קטנה קטיף" – 90 תלמידים.

תלמודי תורה:

- נהדרקלים "נאות קטיף" – 271 תל־ מידים.
- תורת החיים "וילברמן" – 100 תלמי־ דים.
- עצמונה – 230 תלמידים.
- כפר דרדם – 42 תלמידים.
- נצרים – 64 תלמידים.

סה"כ 797 תינוקות של בית רבן וחלמי־ די ישיבה קטנה.

בתי ספר יסודיים לבנות:

- יסודי "נוה דקלים" – 225 תלמידות.
- עצמונה – 291 תלמידות.
- כפר דרדם – 57 תלמידות.
- נצרים 78 – תלמידות.

ת"ת ולימודי קודש אחר שעות הלימודים:

- תלמוד תורה לבנים לגילאי 10־3 – 180 ילדים.
- תלמודית לבנות – 250 ילדות.

בתי כנסת (לא כולל מוסדות התורה):

- נוה דקלים – 5 בתי כנסת.
- שאר יישובי הגוש – 21 בתי כנסת.

סה"כ 26 בתי כנסת פעילים ושוקקי חיים.

18 מקוואות פעילים בכל יישובי הגוש.

•

בכל יישוב עשרות שעודים לבעלי בתים המתקיימים בסיום יום עבודתם בבתי הכנסת ובבתים פרטיים. עשרות חברותות בין בוגרי הישיבה הגבוהה בנוה דקלים ובעלי־בתים מהאיזור.

מזה ימלאו 100 שנה להסתלקותו של הקה"ט, האדמו"ר מגור בעל "שפת אמת" זי"ע. ז'אה מזי שמאלין, בנו, האד רמו"ר מגור בעל "אמרי אמת" זצוק"ל, הקים את הישיבה הראשונה של חסידי גור באה"ק ישראל תו בראשות את שבח "שפת אמת". בראשה עמד היום נאון ישראל, רבי שאול אלטר שליט"א. ה"אר מרי אמת" שמן בחצר הישיבה הקדושה בירושלים, ברחוב שפת אמת 5, פינת רחוב יוסף שורץ, שכונת מחנה יהודה. ולידו שוכב בנו האדמו"ר מגור בעל "פני מנחם" זצוק"ל, שכל פיסת קרקע באה"ק ישראל היתה בבחינת עיני. לאחר תתימת הסכם אוסלו התבטא: "אני רואה בכך סכנה גדולה. זה מוכיח לי את הי־ מים הקשים שלפני המלחמה באידיפה". הידשלמים ומי שמזמזן לידושלים כדאי שיעודדו רחמים על גוש קטיף ומי תרישביו בתפילות ובתחנונים ליד הציון של שני האדמו"רים הללו הקה"ט, האב והבן, ובזכותם אולי תתבטל גזירת תמי־ כת "יהדות התורה" בעקירת גוש קטיף על התורה החסר שבו.

סיפורים במקום יסורים

מזה, שבת קודש, ה' שבט, ימלאו 100 שנה להסתלקותו של הקה"ט רבי יהודה אריה לייב (בהגה"ק אבהדם מדרכי) בעל "שפת אמת" מגור זי"ע. במרשת בא תרמ"ח אמר שסיפורי יציאת מצרים הם במקום היסודים שעולים לבחא בעת גאולתם של ישראל, אמן כן יהי רצון. להלן אנו מביאים קטע מ"פניני שפת אמת" (לקט אימרות מבוארות על־פי נושאים) שעיבד וביאר הרב משה שפירא שליט"א (עפרה), ראש מודשת "שובבי".

התורה

התורה היא נשמת העולם. עובר ה' צריך להסתכל על כל מאורע בעולם החמרי כמשהו המופעל על ידי התורה, כמו שכל איבר בגופי מופעל על ידי הנשמה. צריך והא להבין את תודעתה להביט באור התורה הסמוך מאחורי המאורע הזה, גם אם אינו יודע את המשמעות האלוקית המפורטת העמוקת מאי חודי מאורע זה. על עובר ה' להבין שכל פעולה המתורגשת בעולם אינה אלא תוצאה של התגורשות כזה התורה בתוך העולם. אבן, בשעה שהאדם מודע לכך שכל הבריאה היא רבר ה', והיהו מממש את שלי־ חתו עלי אדמות. שכן השמים אמנם מספרים את כבוד ה', אך רק האדם שהוא בר־דעת מסוגל להפציא משימה זאת מן הכח אל הפועל.

התורה השמיימית היא התורה שבכתב המחזה את הממד הנצחי והבלתי משתנה של התורה, ואילו התורה שבעל פה היא התורה הארצית הנורדת עם האדם, לברר את האמת האלוקית מתוך החיים האנר שיים. עובר ה' צריך לשאוף לכך שתהיה התאמה מירבית בין נסיותיו האנושיות של האדם־לבין התורה שהוא לומד אותה וחי בה.

שעה שהאדם אכן מוצא את חלקו בתוך תורה, מסוגל הוא להגיע לשורש עצמותו. משול הוא לעץ נטוע בתוך קרקע פוריה המסוגל לפרוח במלוא עוצמתו, ולעלות בכמה התורה התעלות מתמדת, כי שורש התורה הוא באין סוף, ולכן לימודה מתוך מגמה להתרומם לאין סוף, יוצר אצל לומד התורה את התעלות המתמדת. הצדיק המממש את התורה בחייו זוכה להתחדשות בכל יום, והלך מחיל אל חיל.

*

ריקוד שכזה

רב באה"ב, היה מרבה לנסוע לרוסיה בימים שמדינה זו היתה סגורה ומסוגרת לאנשים מן המערב. כדי לזכות באישורים הנדרשים לשהייה ברוסיה, וכדי לזכות לצאת מתוימה בשלום, חיוני היה לשמור על פרופיל נמוך ככל האפשר ולהשתדל שלא למשוך תשומת לב. אותו רב הקפיד לנהוג כך במשך כל שהותו ברוסיה, וכך הצליח לבקר בה פעמים רבות בלי שיאונה לו כל רע.

ביקר אחר, מספר הרב, תקפה אותו חלחלה כאשר שמע לפתע מישהו הקורא בשמו בקול רם בבית הכנסת. הקורא סימן לרב שימתין לו עד שיסרים את תפילתו ואחר ילוזה אותו לביתו של ר' מוטל השר חט בעניין חשוב.

לאחר סיום התפילה, מספר הרב, הובילני האיש דרך דלת אחורית לסימטה צרה. לאחר מספר דקות הגענו לבית קטן, והמלווה רפק בחוזקה על דלת ביה, שנפתחה באחת כאילו בעל הבית עמר מעבדה השני והמתין לבואנו.

ר' מוטל משך אותי בידיו לתוך ביתו. ר' מוטל השוחט היה רזה ובעל קומה נמוכה, אך נמרץ ותוסס. הוא סימן לי לשמור על השקט. את הדלת נעל היטב הגיף בברית, ואז הדריך תיבה מהמרף העליון וב־ תוכה היתה קפוטה תרשה.

באמצעות רשת התקשורת היהודית המתחרתית נודע לו כי אני בקי במלאכת בדיקת השעטנז ובדיקת שני לבדוק עבורו את המעיל.

כמובן, נעניתי בחיוב. ומיד התיישבתי לבדוק את המעיל. ר' מוטל נותר עומד מאחורי והביט בי כמי שרואה. לאחר שסיימתי לבדוק חלק אחר מן המעיל שאלני האם הוא נקי משעטנז, והשבתי בחיוב.

מיד פתח ר' מוטל בדיקר שמחה, וכך נשנה הרבר עם סיום כל חלק וחלק במעיל שבמצא נקי מחשש שעטנז. הוא חיבק ונישק אותי ונפרד ממני במטר של תודות וברכות.

הרבר התמיהני, מה פשר השמחה עצומה הואת?

בדרך לבית הכנסת סיפר לי תברו כי שנים רבות לובש ר' מוטל בשבת קפוטה מרופטת ובלויה. זקי פושה חדשה מונחת בארונו מזה שבע שנים, אך הוא סירב ללובשה כל עוד לא נברקה מחשש שעטנז.

(יפת־קול יזכאש"ף)

*

סטירה לסנדלר

ה"כוכב מיעקב", אביו של הרב משעשבין, כיהן כרב עיר האליה הגיע יהודי אשר הציג עצמו כיינקל שוסטר (יעקב הסנדלר).

כעבור ימים אחדים הגיעה אשה מרוסיה אל ה"כוכב מיעקב" וסיפרה לו כי בעלה נרדם ממנה וכי הוא שוהה עתה בעיר תחת השם יעקב הסנדלר.

ה"כוכב מיעקב", הבין שאם יקרא לו לדין תורה וינסה לאמת את הטיפור, הוא יכחיש וימנה להישלם מהעיר.

אמר לבנו הקטן, הרב משעשבין, שיגש לבית הסנדלר ויזמינו על מנת לקחת מידות להתקנת נעליים. על האשה ציווה שתעמוד בחדר צדדי, וכשתפתח רלת החדר תמוד להיכנס להדרו בלא להרגיש הנה. וכן הזמין סופר וריינים שיהיו נוכחים.

כאשר הגיע הסנדלר והא התבוסף למדוד את רגל הרב, ובעודו כפוף, נפתחה לפתע רלת החדר ועמדה בפתח. כאשר הבחין הסנדלר באשה חדרו פניו בסיד. סמר לו ה"כוכב מיעקב" על לחיו הצעק עליו בקול תוך שהוא מצווה עליו לתת מיד גט פיטורין לאשתו.

הסנדלר עשה מיד כמצווה, וקבלו, הרב משעשבין, שהיה אז־ילד קטן, עמד נרדם על שום מה סמר אבוו לסנדלר שבא למדוד נעלייהז!

(ביציבלו חסרדיש)

*

ושוב אנחנו בשובבי"ם, "יום כיפורים" אחד לתיקון פגם הברית – מהתמודות שבעבירות. המשקלים והצדיקים נוהגים בתקופה זו להתענות 40 יום רצופים. וכתוב רבי חיים ויטאל זצוק"ל מפי רבו האר"י הקדוש, כי קיראת־שמע שעל המיטה "הוא תיקון גדול מאוד והא עיקר תיקון עון הקרי". ובזוהית שיום שישי בשבוע מכוון למידת יסוד שבעשר הספירות, נהגו ונהגים רבים להיות ערים בליל שישי ולעסוק בתורה לכפר על העון הזה (פגימת הברית) של היחיד והרבים.

schiffe@013.net.il